

КЛІМАВІЦКАЯ ІНФА-ПАНАРАМА

№3(79)

10 сакавіка 2012

Клімавіцкі грамадска-палітычны бюлетэнь

ПОЧЕМУ ГРЯНУЛА ДИПЛОМАТИЧЕСКАЯ ВОЙНА

Вадим ЛИВНЕВ, Салідарнасць

Календарная зима падходзіць да канцу, а в отношении между руководством Беларуси и Западом вдариле сиби́рские морозы. Послы стран Евросоюза покидают нашу страну...

Вечером 28 февраля стало известно, что официальный Минск предложил Главе представительства ЕС в Беларуси Майре Море и послу Польши Лешеку Шерепке «выехать в свои столицы для консультаций, чтобы довести своему руководству твердую позицию белорусской стороны о неприемлемости давления и санкций». В свою очередь, из Брюсселя и Варшавы отозваны для консультаций постоянный представитель Беларуси при Евросоюзе Андрей Евдоченко и посол Беларуси в Польше Виктор Гайсенко.

Ответная реакция была молниеносной. Министр иностранных дел Германии Гидо

Вестервелле заявил, что Берлин тоже отзывает своего посла. ««Этот шаг против Польши, шаг против Евросоюза, равносильный шагу против нас, немцев», — сказал глава внешнеполитического ведомства. Он подчеркнул, что ЕС нельзя запугать или разделить».

В Брюсселе состоялось экстренное совещание по ситуации в Беларуси. Его итогом стало решение всех стран-членов ЕС отозвать своих послов из нашей страны.

Очевидно, что, отправив восвояси Майру Мору и Лешека Шерепку, белорусское руководство выразило свое раздражение расширением

визовых санкций, состоявшимся 27 февраля. Но почему включение в «черный список» 20 судей и начальника минской милиции вызвало столь бурную реакцию у Александра Лукашенко?

Во-первых, это стало неприятным сюрпризом для официального Минска, который полагал, что белорусский вопрос в понедельник ЕС рассматривать вообще не будет. Власти нашей страны радовались, как удачно заблокировали посредством сделки со Словенией расширение визовых санкций и тут — на тебе!

Во-вторых, настроение Александру Лукашенко изрядно подпортили разговоры о переносе чемпионата мира по хоккею 2014 года из Беларуси в другую страну. Ранее Международная феде-

рация хоккея исключала такую возможность, а сейчас появилась информация, что вопрос вероятно будет обсуждаться на майском Конгрессе организации.

В-третьих, видя изъяны в рядах противника, Лукашенко всегда усиливает давление. Таким слабым звеном оказалась вышеупомянутая Словения. Ее позиция стала одним из факторов, спровоцировавших руководство Беларуси на эскалацию конфликта. И грянула «дипломатическая война».

Пока можно с уверенностью сказать одно: такая политика властей наносит колоссальный вред интересам нашей страны. Никакая дружба с Венесуэлой или Эфиопией не заменит нормальных отношений с Европейским Союзом.

ЕЎРАСАЮЗ ПАШЫРЫЎ СПІС АСОБ, НА ЯКІХ РАСПАЎСЮДЖВАЮЦА САНКЦЫІ

Да спісу невыязных у ЕС былі дадазеныя начальнік мінскай міліцыі і 20 суддзяў. З улікам гэтых людзей цяпер у спісе 231 асоба.

Нагадаем, на рашэнне аб чарговым павелічэнні санкцыйнага спіса беларускі бок адрэагаваў дыпламатычным дэмаршам: пастаяннага прадстаўніка Беларусі пры ЕС і амбасадара Беларусі ў Польшчы адклікалі ў Мінск, кіраўніцы Прадстаўніцтва ЕС у Мінску і польскаму амбасадару было прапанавана выехаць па кансультацыі ў свае сталіцы. Паведамляецца таксама, што "беларускі бок зачыніць уезд у Беларусь тым асобам з краін Еўрасаюза, якія спрыялі ўвядзенню абмежавальных захадаў".

Пасля гэтага на надзвычайнай нарадзе ў Брусэлі ЕС прыняў не менш жорсткае рашэнне ў адказ.

"На знак салідарнасці і еднасці вырашана, што амбасадары ўсіх краін ЕС будуць адкліканы з Мінску на кансультацыі ў іх сталіцы. Усе краіны ЕС таксама выклічуць беларускіх амбасадараў у свае замежныя міністэрствы", — паведамляе ў спецыяльным звароце Кэтрывн Эштан.

Андрэй ЕЛІСЕЕЎ, Еўрадаыё

«РЕЖИМ УДАРИЛ НЕ ПО ЕВРОСОЮЗУ, А ПО СЕБЕ И ПО БЕЛОРУСАМ»

Лидер Движения «За Свободу» Александр Милинкевич прокомментировал реакцию белорусских властей на расширение списка невыездных белорусских чиновников.

— Режим ударил не по Евросоюзу, а по себе и по белорусам, он загоняет страну в ещё большую самоизоляцию от цивилизованного мира, — уверен Александр Милинкевич.

Между Белостоком и Гродно сейчас, по мнению Милинкевича, почти Берлинская стена, но политика санкций со стороны Европейского союза неэффективна, поскольку граница с Россией открыта.

— Только конкретизированная европейская перспектива, последовательная работа по национальному возрождению и европеизации Беларуси, уничтожение барьеров на Западе, европейская помощь в модернизации экономики и политике оставляют шанс на сохранение белорусского государства и развитие белорусской нации, — считает лидер Движения «За Свободу».

Кроме того, Александр Милинкевич отмечает, что, несмотря на моральность санкций ЕС, в политике кроме моральной позиции должна быть ещё и эффективность. То есть, нужно ставить цель и оценивать действия по результативности. По его мнению, Евросоюз после президентских выборов 19 декабря 2010 года практически не имеет инструментов влияния на поведение и внутреннюю политику властей Беларуси, чему способствует открытая восточная граница.

— Сейчас оценка, по сути дела, отрицательная: немодернизированная Беларусь со своей диктатурой плывёт в ловушку инкорпорации со стороны восточного соседа. Москва выигрывает, — отмечает Александр Милинкевич.

ЛИДЕРЫ СТРАН ЕС ПРОДОЛЖАТ САНКЦИИ ПРОТИВ БЕЛАРУСИ

Европейский Совет все более озабочен ситуацией в Беларуси, заявил на пресс-конференции в Брюсселе по итогам саммита ЕС глава Евросовета Херман ван Ромпей.

Как сообщает interfax.by, отвечая на вопрос по Беларуси, он зачитал главу 36 заключительного документа саммита: «Европейский Совет приветствует меры, принятые Советом ЕС по иностранным делам, который расширил список ответственных за репрессии против гражданского общества и демократической оппозиции».

Херман ван Ромпей пояснил, что речь идет о запретах на визы и замораживании финансовых активов в ЕС белорусских чиновников.

Согласно заключительному документу, саммит поручил Совету ЕС разработать дальнейшие санкции против Беларуси.

«Евросоюз будет развивать диалог с гражданским обществом Беларуси и поддерживать демократические устремления белорусского народа», — сказал Херман ван Ромпей.

Напомним, 27 февраля Совет министров иностранных дел стран ЕС принял решение расширить список невыездных в страны Евросоюза представителей белорусского государства, включив в него еще 21 фамилию.

Расширение списка невыездных стало причиной дипломатического скандала между Минском и Брюсселем. 28 февраля белорусские власти рекомендовали главе представительства Евросоюза Майре Море и послу Польши Лешеку Шерепке «выехать в свои столицы для консультаций, чтобы довести своему руководству твердую позицию белорусской стороны о неприемлемости давления и санкций».

В ответ страны ЕС отозвали своих послов из Минска.

КАСТУСЁЎ: УЗМАЦНЯЕЦЦА ПАГРОЗА СТРАТЫ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ

Былы кандыдат у прэзідэнты, намеснік старшыні Партыі БНФ Рыгор Кастусёў заявіў, што ад'езд паслоў Еўразвязу ў яго як у грамадзяніна Беларусі выклікае хваляванне.

«Як чалавек, які займаецца палітыкай, я павінен думаць пра лёс, пра будучыню нашай краіны. Зразумела, што цягненне Захаду лапаецца і гэтыя непрыгожыя крокі беларускіх уладаў, якія папярэднічалі гэтаму, на жаль, і вядуць да падобных

вынікаў.

Ад усяго гэтага выйграе наша ўсходняя суседка. Ад гэтага выйграе толькі Крэмль, і, на жаль, яго мары збываюцца, яго памкненні маюць станоўчы вынік. Спадзяюся, што беларускія ўлады зразумеюць свае памылкі і пастараюцца іх бліжэйшым часам выправіць. Бо ад падобных крокаў цягнецца пагроза страты незалежнасці, суверэнітэту нашай краіны».

ПАЕХАЛІ НА ЗАРОБКІ Ў РАСІЮ І ЗНІКЛІ

Алена ПАЛЯКОВА

Згодна з афіцыйнымі крыніцамі ў вышук абвешчаны больш як 800 беларускіх грамадзянаў, якія выехалі за межы нашай краіны. Галоўным чынам, гэта людзі, якія працавалі ў Расіі, а потым бяспследна зніклі. Разам з тым, нягледзячы на шматлікія знікненні, ахвотных падзарабіць на расійскіх будоўлях менш не становіцца

Пра тое, чаму так рызыкуюць беларусы і якія наступствы чакаюць іх падчас працы ў суседняй дзяржаве, можна дазнацца з адмысловага даследавання Радыё Свабода.

Значная частка выпадкаў са знікненнем у Расіі гасстарбайтэраў налічваецца на Магілёўшчыне. Некалькі чалавек з Быхава і Клімавічаў пагадзіліся распавесці аб гэтым незалежным журналістам.

У адной з вёсак Быхаўскага раёну мясцовая жыхарка ўжо даўно шукае сына. Той паехаў на заробкі ў Ленінградскую вобласць разам з аднавяскоўцам і знік. Маці ўспамінае: «У кастрычніку тэлефанаваў. У мяне казаў, усё добра. Ну, добра дык добра. Зноў у кастрычніку патэлефанаваў: „Мама, вышлі мне пасылку. Вышлі мне адзежу. І пакладзі сала шматок“. А я яму кажу: „Ты ж паехаў на заробкі“. У іх забралі дакументы. Страціла я дваіх сыноў. Аднаго ж таксама ў Маскве забілі. Ужо будзе дзесяць гадоў».

Журналіст: «Таксама на заробкі паехаў?». Маці: «Так. Ну, па ім хоць патэлефанавалі ды забралі. Ды дома пахавалі. Во, засталася цяпер адна, як дурань. Колькі мы ўжо на расійскую тэлевізійную перадачу „Жди меня“ пасылалі... Нічога няма».

Клімавіцкія жыхары, што пабывалі на заробках у Расіі, маюць свае думкі наконт знікнення беларускіх гасстарбайтэраў. Адзін з іх — спадар Аляксандр: «Калі нехта, напрыклад, загінуў на будоўлі, то там ператрасуць усіх, таму, калі ёсць магчымасць, лягчэй гэта схваць, чым выносіць бруд з хаты. Многія там прымаюць грамадзянства і застаюцца ў Расіі любымі спосабамі, любую паперку ў метро ў Маскве можна купіць».

Здараюцца выпадкі, калі расійскі наймальнік беларусаў ашуквае — адмаўляецца плаціць заробленае, сведчыць другі жыхар райцэнтра Клімавічы: «Грошы не аддаюць, а яны патрабуюць. І каб яны не гаварылі занадта шмат, іх прыбіраюць. Калі я ехаў, маці сказала: „Заб’юць цябе“. А што рабіць? Заробкі ў нас маленькія. У Клімавічах прапаноўваюць нейкі мільён, а там трыццаць тысяч „расійскіх“ і болей за месяц», — кажа мужчына.

Па інфармацыі незалежных СМІ, паміж Беларусю і Расіяй няма дамоўленасцяў пра пошук знікнутых працоўных мігрантаў. Таксама ў дэпартаменце грамадзянства і міграцыі МУС РБ паведамілі, што з прычыны крызісу скарачаецца фінансаванне службы „Гарачая лінія“ па бяспечным выездзе і знаходжанні беларусаў за мяжой. Вось што адказаў для Радыё Свабода аператыўны афіцэр гэтай службы: «Зараз у нас для кансультацый тэлефон „гарачай лініі“ працуе толькі ў рэжыме працоўнага дня. У нас няма адмыслова прызначаных спецыялістаў. Таму людзі могуць звяртацца толькі ў працоўны час».

Журналіст: «Па некаторых дадзеных, за межамі Беларусі зараз працуюць амаль паўтара мільёна гасстарбайтэраў. Ці запатрабаваная імі альбо іх роднымі і сваякамі ваша служба?»

Афіцэр: «Людзі тэлефануюць, звяртаюцца... Штогод мы атрымліваем у сярэднім да адной тысячы тэлефанаванняў...».

І гэта, сапраўды, так. Фактычна кожны тыдзень у тых ці іншых беларускіх газетах друкуюцца паведамленні аб зніклых у Расіі людзях. Вось адна з апошніх абвестак, надрукаваная ў „Народнай газеце“ у лютым бягучага года: «Марыя Ягораўна Дзядзюра з Клімавіцкага раёну шукае Ігара Калістратава. Мой сын, Ігар Юр’евіч Калістратаў, 13.06.1976 года нараджэння, пае-

хаў на заробкі ў Санкт-Пецярбург. У сярэдзіне кастрычніка 2008 года патэлефанаваў дадому і паведаміў, што чакае зарплату. Як атрымае грошы — прыедзе дадому. Аднак больш на сувязь з сям’ёй ён не выходзіў».

У родных яшчэ ёсць надзея, што ім паведамяць хоць што-небудзь пра лёс зніклага сына.

ЯШЧЭ АДЗІН ГОЛАС ЕЎРОПЫ ЗА БАЙКОТ ЧС-2014

Еўрапейская народная партыя заклікала да бойкоту Чэмпіянату свету па хакеі — 2014 у Беларусі.

Найбуйнейшая партыя Еўрапарламенту патрабуе пазбавіць Беларусь права на правядзенне ЧС, у адваротным выпадку заклікае хакейныя федэрацыі дэмакратычных краін свету байкатаваць гэтае мерапрыемства.

«Патрабуем, каб на наступным з’ездзе Міжнароднай федэрацыі хакею, які адбудзецца ў маі ў Хельсінкі, было прынята рашэнне аб пераносе Чэмпіянату свету-2014 у іншае месца да таго часу, пакуль Беларусь не здабудзе свабоду і годнасць», — гаворыцца ў рэзалюцыі ЕНП, прынятай у лютым 2012 года на палітычнай асамблеі партыі.

ЕНП — адна з найбуйнейшых партый Еўропы, яна прадстаўленая ва ўсіх палітычных інстытутах Еўрапейскага звязу, а таксама ў Радзе Еўропы. Партыя ўключае нацыянальныя партыі з 39-ці краін. Яе сябрамі з’яўляюцца, да прыкладу, Ангела Меркель, Нікала Сарказі, Жазэ Мануэль Барозу, іншыя вядомыя палітыкі.

Раней за перанос чэмпіянату ў іншую краіну выступілі Кангрэс ЗША, амерыканскі сенатар-дэмакрат Дык Дэрбін, кіраўніцтва Еўразвязу і Еўрапарламенту, сусветна вядомы славацкі хакеіст Пэтэр Шцятны, былы прэзідэнт Чэхіі Вацлаў Гавал, драматург Том Стопард ды іншыя знананыя палітыкі, спартоўцы ды дзеячы культуры. У студзені прэзідэнт Міжнароднай федэрацыі хакею Рэнэ Фазэль заявіў, што хакейнае арганізацыя знаходзіцца ў баку ад палітычных дыскусій, і рашэнне, прынятае на пасяджэнні Рады і на Кангрэсе Федэрацыі, пераглядацца не будзе.

* svaboda.org

КАЛАНІЯЛЬНЫЯ МАЗГІ

Аляксандр КЛАСКОЎСКІ, Народная Воля

Днямі БЕЛТА парадавала навіной, што ў Крычаве можна згуляць вяселле ў стылі XVIII стагоддзя. “Тэатралізацыю ўрачыстай дзеі ў адноўленым палацы князя Пацёмкіна падрыхтавалі супрацоўнікі раённага Дома культуры. У раскошных залах маладых і гасцей прымаюць імператрыца Кацярына II і князь Грыгорый Пацёмкін”, — інфармуе ўрадавае агенцтва. А кабета з райвыканкама радасна паведаміла карэспандэнту, што на новую платную паслугу пасыпаліся заяўкі “не толькі з Крычавы, але і з Магілёва”.

Не здзіўлюся, калі на экзотыку як мухі на мёд стануць злятацца і расійцы з тоўстымі гаманцамі. Гэта ж крута — адчуць сябе зноў на тутэйшай зямлі панамі, велічымі гаспадарамі сярод паслужлівых тубільцаў!

Ва ўрадавым інфармацыйным агенцтве, мусіць, думаюць, што распаўсюджаюць такім чынам перадавы досвед: во як можна і дзяжурны загсаўскі рытуал гламурным зрабіць, і бабак для казны скасіць у нялёгкай перыяд выхаду краіны з крызісу!

І нікому не цюкнула ў галаву, што славітая распуштай Кацярына II, гэтая “секс-бомба расійскага трона”, на пару з адным са сваіх шматлікіх палюбоўнікаў — мякка кажучы, не лепшы маральны ўзор для тых, хто бярэцца шлюбам. Гэта тое самае, што святкаваць вяселле ў бардэлі.

Але яшчэ горай, што тут патыхае і бардэлем палітычным. Менавіта пры Кацярыне II беларускія землі былі далучаны да Расійскай імперыі, а генерал-ісімус Сувораў заліў наш край крывёю, душачы паўстанне Касцюшкі. Пачалася эпоха русіфікацыі, наш край на два стагоддзі трапіў у кіпцюры дзвюхгаловага арла. Такім чынам, Кацярына II — сімвал гвалту над Беларуссю. І тут гаворка ўжо не проста аб правінцыйнай безгустоўнасці, а аб здзеку з каштоўнасцяў незалежнай дзяржавы.

На жаль, крычаўскі прыклад не ўнікальны. Так, летась на “Дажынках” у Маладзечне рэстаран “Імператрыца” Лагойскага райспажывтаварыства запрашаў “акунуцца ў перыяд, калі Кацярыне II пашэнціла здзейсніць мару расійскіх цароў і захапіць тэрыторыю Вялікага Княства Літоўскага (у тым ліку і Беларусь)”.

Калі каратка, то тут мы маем справу з красамоўным сіндромам каланіяльнага мыслення. Ужо болей за два дзесяцігоддзі прайшло, як Масква перастала быць для беларусаў сталіцай, а духоўнае рабства, васальная псіхалогія, нізкапаклонства перад “старэйшым братам” шмат каго трымаюць у палоне.

Для носьбітаў каланіяльнага менталітэту расійская папса — “отечественная музыка” (такія шылдчакі можна пабачыць у крамах, што гандлююць аўдыёдыскамі). Малпуючы ўсходніх суседзяў, хто-кольвек з тутэйшых чапляе на антану легкавіка георгіеўскую стужку —

сімвал імперыі. Прыкметы ментальнай прывязкі да былой метраполіі — скрозь.

Зрэшты, а дзе і як адукавацца ў нацыянальным плане жыхарам Сінявокай? Са школьных падручнікаў на загад з самага верху выветрылі “нацыяналістычны дух”. Трэба прыкласці высілкі, каб знайсці бліскучыя гістарычныя кнігі Сагановіча, Арлова. Беларуска чына загнана ў андэграўнд, зведзена да ўзроўню лубка. Расійшчынай жа тутэйшага абывацеля кормяць на кожным кроку так, што аж з вушэй лезе. Чаго хацець, калі самы вялікі начальнік

сінявокай Беларусі перыядычна даводзіць, што яе насельнікі — “рускія са знакам якасці”!

Чыноўнікі ж рады старацца. Няма помнікаў нацыянальным героям, але ставяць статую палкаводца Жукава, для якога беларусы былі толькі гарматным мясам. Манкуртызаваныя службоўцы з пенай на вуснах абараняюць шылду суворавскай вучэльні (у якой нармальнай краіне будучых афіцэраў сталі б выхоўваць на прыкладзе чужаземнага крывавага заваёўніка?). Набліжаны да ўлады публіцысты абвешчаюць расійскага генерал-губернатара Мураўёва (таго самага, “вешальніка”) таленавітым адміністрацарам.

І гэта зусім не бяскрыўдныя рэчы. Не развітая нацыянальная свядомасць, гістарычная каша ў галовах беларусаў — спрыяльная глеба для паўзучай расійскай экспансіі. Як толькі Масква зноў падкінула трохі пернікаў, у масавай свядомасці беларусаў пачаўся рэнесанс прарасійскіх настрояў.

Паводле даследаванняў НІСЭПД, у снежні 2011 года пры адказе на пытанне “Калі б давялося выбіраць між аб’яднаннем з Расіяй і ўступленнем у Еўрасаюз, што б вы выбралі?” — лік аказаўся 41,4% супраць 39,1% на карысць вяртання ў імперыю. Між тым яшчэ ў сакавіку летась суадносіны былі 31,5% супраць 50,5% на карысць Еўропы. Вось вам вынік таго, што, з аднаго боку, беларускі рэжым спаліў масты ў дачыненнях з Захадам, а з другога — Расія стала праплачываць запаўненне Сінявокай у пастку Еўразійскага саюза.

Думаеце, выпадкова Пуцін загадаў удвая падняць заробкі персаналу выкупленага “Газпромом” “Белтрансгаза”? Меседж празрысты: у імперыі ўсім будзе сытна! Як ні сумна, але чыннік матэрыяльнага дабрабыту, згодна са звесткамі таго ж НІСЭПД, у свядомасці беларусаў пераважае каштоўнасць

незалежнасці. Іначай кажучы, кілбаса важнейшая за суверэнiтэт.

У такой хісткай постімперскай сітуацыі нармальна, адказная ўлада мусіла б усяляк развіваць нацыянальную свядомасць, мацаваць еўрапейскі вектар замежнай палітыкі. Але рэжым, пасабачыўшыся з Еўропай ды апусціўшы ніжэй за калена эканоміку і фінансы, не прыдумаў нічога іншага, як яшчэ горай ублытацца ў расійскую даўгавую пятлю. Зашморгнуць жа яе — справа часу і тэхнікі. Расійскі пасол Сурыкаў нядаўна папярэдзіў: яшчэ адзін крызіс — і ў вас не застанецца выйсця, акрамя пераходу на расійскі рубель. А гэта — ціхі капец суверэнiтэту.

Вось такім можа быць фінал бяздарнай палітыкі цяперашняга рэжыму з ягонымі каланіяльнымі мазгамі. І тады Крэмль паспрабуе давяршыць справу Кацярыны II — па-новаму ўсталяваць на нашых землях панаванне дзвюхгаловага арла.

Нам гэта трэба?

ФРАНЦЫЯ МЯНЯЕ ПРАВІЛЫ ВЫДАЧЫ ГРАМАДЗЯНСТВА

Прэтэндэнты на атрыманне французскага грамадзянства з гэтага года павінны праходзіць тэст на веданне французскай мовы, праверка прадугледжаная рэформай заканадаўства.

Раней спецыяльная праверка ступені валодання французскай мовай не праводзілася, аднак, размаўляючы з кандыдатамі на атрыманне грамадзянства, супрацоўнікі прэфектуры паліцыі адначасова ацэньвалі іх лінгвістычныя веды.

З 1 студзеня гэтага года ў рамках праведзеных рэформаў абавязковым стаў спецыяльны тэст, які ў адпавед-

насці з агульнымі лінгвістычнымі нормамі Рады Еўропы мяркуе «добрае разуменне вуснай гаворкі і здольнасць тлумачыцца па-французску». Гаворка ідзе, іншымі словамі, пра ўзровень ведаў, які забяспечваў бы нармальныя ўмовы жыцця ў краіне і ўдзел у звычайных гутарках.

Кандыдаты на атрыманне грамадзянства могуць вызваляцца ад праходжання тэсту, калі прадставяць дыплом французскай навучальнай установы або даведку аб заканчэнні моўных курсаў ў Францыі, якая дзейнічае два гады. Для кандыдатаў на французскае грамадзянства такія моўныя курсы бясплат-

ныя.

Уведзены тэст уключае дзве абавязковыя праверкі ведаў.

Першая — кантроль разумення вуснай гаворкі — складаецца з 30 пытанняў і доўжыцца 30 хвілін. Такі кантроль праводзіцца ў агульнай экзаменацыйнай зале. Праверка здольнасці тлумачыцца па-французску праводзіцца ў форме індывідуальнага сумоўя экзаменатара з прэтэндэнтам працягласцю 15 хвілін.

Прайсці такі тэст можна ў найбліжэйшым Цэнтры лінгвістычных тэстаў. У выпадку незадавальняючага выніку можна рабіць новыя спробы,

колькасць якіх не абмяжоўваецца. Аднак перад чарговай праверкай павінна прайсці не менш за два месяцы.

Акрамя таго, кандыдатам трэба прайсці тэст на веданне гісторыі і культуры Францыі і прыхільнасць да каштоўнасцяў Французскай Рэспублікі і падпісаць хартыю правоў і абавязкаў грамадзяніна Францыі.

У 2010 годзе, паводле дадзеных Міністэрства ўнутраных спраў, французскае грамадзянства атрымалі 130 тысяч чалавек, з іх прыкладна 90 тысяч — на аснове працэдуры натуралізацыі.

* nn.by

За посещение поликлиники предлагают ввести плату

Ни для кого не секрет, что в наших поликлиниках и больницах не хватает медицинского персонала. Недавно на итоговой коллегии Министерства здравоохранения РБ заместитель председателя Правительства Анатолий Тозик тоже обратил на это внимание.

— Вы говорите, что надо что-то делать с очередями в поликлиниках. В среднем на одного жителя у нас выпадает более чем 13 посещений поликлиник в год, а в соседних странах совсем другая статистика — 6 или 6,5 посещения на одного жителя... Давайте введём плату в размере 5 тысяч рублей за посещение поликлиники. Даже если умножить 5 тысяч рублей на средний показатель по количеству посещений, то за год выйдет небольшая сумма. Зато кого-то даже такая символическая плата, возможно, заставит задуматься: а на самом ли деле нужно обращаться в поликлинику?

Новые кошты за карыстанне інтэрнэтам

РУП "Белтэлекам" аб'явіў аб павышэнні з 1 сакавіка на 10 працэнтаў кошту тарифных планаў кругласутачнага доступу ў інтэрнэт.

З 1 сакавіка новы кошт тарифнага плана "Дамасед" (1024/512 Кбіт/с) будзе складаць 59 400 рублёў (раней было 54 тысяч), "Дамасед плюс" (2048/512 Кбіт/с) — 88 тысяч рублёў (было 80 тысяч), "Дамасед XXL" (3072/512 Кбіт/с) — 110 тысяч рублёў (100 тысяч). Новы кошт пакета "Эканом" — 63 тысяч рублёў, пакета "Універсал" — 107 500 рублёў.

ПОДПИСЧИКИ ГОЛОСУЮТ РУБЛЁМ

Управления идеологической работы облисполкома подняло вопрос об окупаемости региональных газет в области. Идеологи подчёркивают насущную необходимость увеличения доходности государственных СМИ. Отмечается, что ниже среднеобластного уровня по доходам сработали 15 изданий из 25. По этому показателю Могилевская область занимает только пятое место в республике. Лучших показателей среди районных газет достигли «Асіповіцкі край» (100,1%) и климовичская «Родная ніва» (95,1%). Для увеличения доходности редакциям предлагается оказывать дополнительные платные услуги, а также более активно привлекать новых подписчиков. В Климовичах, судя по всему, с этим пока ещё справляются.

ГДЕ САМАЯ НИЗКАЯ МИНИМАЛЬНАЯ ЗАРПЛАТА

Агентство Eurostat предоставило информацию о минимальных заработных платах в странах Европы. Таким образом, лидерами по размеру минимальной зарплаты среди стран - членов Европейского союза (ЕС) являются Люксембург (1,801 евро) и Ирландия (1,462 евро). Замыкает тройку Голландия (1,447 евро).

Самая низкая минимальная зарплата — в Румынии (162 евро) и Болгарии (138 евро). На третьем месте находится Литва (232 евро), за которой следуют Латвия (286 евро) и Эстония (290 евро).

С 1 января 2012 года месячная минимальная заработная плата в Беларуси установлена в размере 1 миллион белорусских рублей, часовая — 5 930 рублей.

КРИЧЕВСКИЕ БУРЁНКИ СРАВНЯЛИСЬ С КЛИМОВИЧСКИМИ

Игорь БЫЧКОВ

Не так давно Министерство сельского хозяйства Беларуси констатировало очевидный факт — решить многочисленные проблемы животноводческой отрасли не удалось. Господдержка АПК возрастает с каждым годом, выделяют уже не миллиарды, а триллионы, а радоваться, в общем, то нечему. Похвалиться результатами всё равно не удастся. Да и где они, результаты?

В целом задание по валовому надою молока в прошлом году не выполнила ни одна область. К тому же его товарность, вопреки супер-современным доильным комплексам, оставляет желать лучшего. Реализация многих видов молочной продукции на внутреннем рынке убыточна. Например, в отношении сметаны, кефира, творога рентабельность составляет до минус 40 процентов. Впрочем, даже к этим официально озвученным цифрам лучше относиться скептически. Известный учёный-аграрник, академик Владимир Гусаков, говоря о причинах неэффективности белорусского АПК, сделал поразительный вывод: «Конечно, себестоимость надо уменьшать, вернее, оптимизировать, поскольку она действительно превышает все научно обоснованные нормативы» («Белорусская нива» №186, 2011).

Если обратиться к рассмотрению данных по конкретным регионам, то положение просто шокирует. Про Климовичском район можно не говорить, удручающая ситуация в местном живот-

НА ДАТУ	Место района по итогам работы в животноводстве среди всех районов страны		
	Климовичский район	Кричевский район	Чериковский район
Август 2008	93	67	61
Август 2010	118	100	80
Июнь 2011	117	116	107
Декабрь 2011	115	117	105

новодстве хорошо известна. Но куда катятся остальные районы? Ответ прост — туда же, где находятся сейчас Климовичи. А как иначе воспринимать сведения о том, что, к примеру, в Кричевском и Краснопольском районах было допущено снижение валового производства молока более чем на 10 процентов. Анализ тенденций за пос-

ледние годы говорит сам за себя. Представляем вашему вниманию итоги работы в животноводстве за 2008-2011 гг. на примере Климовичского, Кричевского и Чериковского районов. Достаточно проследить траекторию их падения среди 118 районов страны, чтобы взглянуть на «успехи и достижения» совсем другими глазами.

ЦАРСКАЯ ПОЛИЦИЯ БЫЛА ЭФФЕКТИВНЕЙ СОВРЕМЕННЫХ МИЛИЦИОНЕРОВ

Данила МЕСТИЧ

Как сообщило «Радыё Свабода», в Беларуси насчитывается наибольшее количество милиции на душу населения среди стран СНГ и Восточной Европы. На каждых 1000 жителей Беларуси приходится 14 милиционеров. На втором месте находится Россия: 9,7 полицейских на 1000 человек, на третьем Казахстан — 7,1. В Украине на 1000 жителей приходится 6,5 представителей правоохранительных органов, в Грузии — 5,6, в Азербайджане — 4,6.

Эти цифры интересно сравнить с данными дореволюционного времени. В Советском Союзе бытовало мнение, что царизм обладал гигантским репрессивным аппаратом для подавления революционных волнений и народных возмущений. Но исторические исследования показывают, что скорее можно говорить об обратном. До первой мировой войны в Климовичах на весь город был один полицейский надзиратель и 12 городовых. Этого количества право-

охранителей вполне хватало для обеспечения порядка и ареста злоумышленников. А в Могилеве, который являлся центром губернии, до революции было меньше полиции, чем в современном районном городе. По данным на 1913 год покой могилевских жителей охраняли 144 полицейских всех чинов и званий. На 70 тысяч городского населения в штате полицейского управления Могилева имелось всего 4 следователя. И преступность, кстати, тогда не достига-

ла нынешних размеров.

А вот ещё факт для размышления. Бывший премьер Беларуси Михаил Чигирь, который возглавлял правительство в 1994–1996 гг., считает одной из самых затратных для бюджета страны служб — МВД. По его словам, если сравнить численный состав МВД Беларуси и Польши, то он практически одинаковый. Но население Беларуси 10 млн., а Польши — 40 млн. Милиционеров в стране может быть наполовину меньше. «На мой взгляд, можно смело в два раза сократить численный состав МВД», — убежден М. Чигирь. — Это позволит сэкономить более 500 млрд. руб. из бюджета. Чтобы вы представляли «цену» этих денег, напомню, что на систему ЖКХ и строительство жилья для малообеспеченных белорусов из бюджета-2010 выделено 85 с половиной миллиарда рублей».

ИССЛЕДОВАТЕЛЬ СИБИРИ И ДАЛЬНЕГО ВОСТОКА

Сергей АРЖАНЦЕВ

Биографию этого человека хорошо знают историки и краеведы Дальнего Востока. Имя его попало в справочники и энциклопедии. В Чите установлена мемориальная доска, а в Музее антропологии и этнографии Российской Академии наук бережно хранится коллекция материалов, собранных неутомимым исследователем. Речь идёт о Николае Васильевиче Кирилове — известном враче и общественном деятеле XIX века, нашем земляке. К сожалению, на его малой Родине о нём ничего не известно.

Николай Кирилов родился в Климовичах 3 августа 1860 г. в семье военного фельдшера. Родители, понимая важность образования, всячески способствовали учёбе сына. Потомственный интерес к занятиям врачебным делом он укрепил во время обучения в Московском университете. Недолго работал врачом в родном городке, помогая матери-вдове, воспитывавшей пятерых детей. А в 1885 г. вместе с молодой женой уехал в Баргузинский округ (Бурятия) работать сельским врачом.

За последующие 11 лет Кирилов объездил все глухие места Забайкалья. Лечил больных, изучал местные промыслы и обычаи бурят, знакомился с тибетской медициной. Становится одним из инициаторов создания и активным членом Забайкальского общества врачей. Уже в это время у него возник стойкий интерес к краеведческой деятельности. По его инициативе создаётся музей в Чите и организуется секция Русского географического общества.

Дальнейший жизненный путь перевернула встреча и знакомство с писателем А. П. Чеховым. Под влиянием этой встречи Кирилов прочитал известную книгу Чехова «Остров Сахалин». В 1896 году он подаёт прошение о направлении его на каторжный остров. После переезда обосновался в Корсаковском округе, где были сосредоточены основные тюрьмы

и поселения ссыльнокаторжных. Три года Николай Васильевич проработал на Сахалине врачом лечебницы округа, а затем ещё врачом военного госпиталя во Владивостоке. Одним из первых российских краеведов исследовал острова Сахалин, Хоккайдо, полуостров Чукотка. К этому времени его уже хорошо знают как автора более 50 публикаций по развитию медицины, традиционных промыслов, изучению естественных наук. В Обществе изучения Амурского края Кирилов читает лекции, печатается в газетах и журналах. В это период ним знакомится поручик В. К. Арсеньев, ставший впоследствии знаменитым писателем. Эта дружба длилась долгие годы, и Арсеньев считал Кирилова — «человека умного, знающего, честного, благородного» — своим учителем.

После Владивостока Николай Васильевич вновь возвращается на Сахалин, а затем в Приморье. За активную общественную деятельность и участие в работе крестьянского съезда был приговорен к заключению в тюрьме Владивостокской крепости. Это показывает, что врач Кирилов не находился в стороне от бурных событий своего неспокойного времени. После освобождения он отправился в Маньчжурию, участвовал в ликвидации эпидемии оспы. Перед революцией 1917 года трудился санитарным врачом Николаевска-на-Амуре.

В Советской России Н. В. Кирилов жил в Благовещенске, руководил медицинской службой водных путей Амурского бассейна, участвовал в создании профессионального союза медицинских работников. Жизнь Николая Васильевича оборвалась нелепо: в 1921 г., когда он возвращался с лекции, его сбил автомобиль. За 61 год своей жизни и разносторонней деятельности он оставил богатое научное наследие. До сих пор ученые и специалисты используют его труды по медицине, работы по антропологии, наблюдения по метеорологии, этнографические коллекции.

ВИСКИ ОТ КЛИМОВИЧСКОГО ЛВЗ

Данила МЕСТИЧ

Любит наш народ выпить и выпить не абы что. К тому же выбор предлагаемых сегодня алкогольных изделий способен удовлетворить самые изысканные вкусы. А некоторые производители спиртных напитков интригуют одними только названиями. Вот навскидку несколько из них: «Веселый дуэт», «Прошлогодняя кадрили», «Волшебная флейта», «Слонимские забавы». А как вам, скажем, таинственный «Мистер Икс» или даже «Александр и я»?

Климовичский ликероводочный завод также экспериментировал с названиями своих водок и вин. И если окунуться в прошлое, то можно встретить вообще удивительные наименования. В объёмной неопубликованной рукописи климовичского краеведа Франциска Осмоловского, написанной в конце 60-х годов прошлого столетия, в разделе посвященном истории ЛВЗ, на 119 странице можно прочитать следующее: «В 1959 году была выпущена партия «Советский ром», а в 1963 году — «Советское виски». Прочитав такое, невольно

подумаешь о мистификации или нелепой ошибке. Какое «Советское виски» в 1963 году, в эпоху жесткого идеологического противостояния с США? Ведь именно в те годы Никита Хрущев провозгласил лозунг «Догоним и перегоним Америку».

Но, оказывается, всё-таки было в истории Советского Союза и Климовичского ЛВЗ такое «преклонение перед Западом». Изучение ответствующих материалов подтвердило, что действительно в годы правления Хрущева ликероводочная отрасль СССР произвела «Советский ром» и «Советское виски». Эти алкогольные напитки имели своих поклонников. Ходила даже легенда, что на этих напитках учили советских дипломатов и разведчиков, поскольку выпускались они очень ограниченными партиями. Как видим, отметился на этом поприще и Климовичский ЛВЗ.

После ухода Хрущева выпуск коммунистических рома и виски свернули. Дескать, как-то непатриотично получа-

ется. Но в народе ещё долго ходил стишок, запечатлевший эту историю: «Глотком запивает сосиски и тем коротает свой век, простого советского виски, советский простой человек».

АСЦЯРОЖНА, НЕ "АДНАКЛАСНІКІ"!

Ірына АСТАШКЕВІЧ, Звязда

"Сардэчна запрашаем! У акцыі бяруць удзел ужо 17 488 чалавек. Цісніце "Клас" перад тым, як прыняць удзел у Акцыі! Адкажыце на некалькі пытанняў. У якасці падзякі раздаём падарункі самым актыўным. Пакіньце заяўку на далучэнне да неабходных паслуг. Ваша меркаванне важна для нас!"

Калі на вядомым сайце "Аднакласнікі" вы атрымалі нешта падобнае, перш чым зрабіць тое, што вам прапануюць, задумайцеся!

Начальнік аддзела па раскрыцці злачынстваў у сферы высокіх тэхналогій упраўлення крымінальнага вышуку крымінальнай міліцыі УУС Гомельскага аблвыканкама Андрэй Серафімовіч папярэджае, што палескі рэгіён за апошнія некалькі дзён літаральна захламлена хваля махлярстваў. З дапамогай усім вядомай сацыяльнай сеткі "Аднакласнікі" з тэлефонных рахункаў спісваюцца велізарныя сумы грошай. У Мазыры міліцыяй зафіксавана 2 факты, у Калінкавічах — 3, у Лельчыцах — 6, у Рэчыцы — 7. І гэта толькі тыя, хто звярнуўся

да праваахоўнікаў!

Грошы здымаюцца са звычайных мабільных тэлефонаў. Злачынцы могуць стварыць "клоны" старонак сяброў, а потым ад іх імя звярнуцца з просьбай даць код актывацыі за розныя паслугі "аднакласнікаў" — напрыклад, смайлікі ці гульні. Тыя самыя, якія афіцыйны рэсурс прапануе за віртуальныя грошы, так званыя "ок". Па просьбе рэсурсу неабходна даць нумар тэлефона, з якога спішацца вызначаная сума, а затым прыйдзе СМС ад сеткі з паролем актывацыі. Але перадаўшы пароль "сябрам", грамадзяне практычна абязбройваюць сябе перад ашуканцамі. А тыя знімаюць з рахунку тэлефона максімальна магчымую суму.

У міліцыі адзначаюць, што пры гэтым звычайна ў сеткі махляроў трапляюць юныя асобы, за якіх разлічваюцца бацькі. І невялікая просьба "сябра" прадробязь у выглядзе смайліка для каханай дзяўчыны выглядае вельмі пераконаўча, а трэба ўсяго нічога — толькі код актывацыі... Да таго ж у асноўным церпяць карыстальнікі таго аператара мабільнай сувязі, які не блакіруе сыход рахунку ў мінус. Менавіта таму некаторыя з падманутых у віртуальнай сетцы камп'ютарных махляроў ужо ўбачылі на рахунках мінусавыя сумы ў 700 тысяч рублёў — за быццам бы аказаныя паслугі.

У аддзеле па раскрыцці злачынстваў у сферы высокіх тэхналогій упраўлення крымінальнага вышуку крымінальнай міліцыі УУС Гомельскага аблвыканкама паведамілі, што зараз займаюцца высвятленнем "аўтараў" чарговай тэхналогіі камп'ютарнага махлярства.

ПУЦЁЎКІ Ў САНАТОРЫІ ПАДАРАЖЭЮЦЬ НА 32%

Пуцёўкі ў санаторна-курортныя установы Беларусі могуць падаражэць на 32%, паведаміў дырэктар Рэспубліканскага цэнтру па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні Мікалай Мазур 28 лютага на прэсавай канферэнцыі ў Мінску.

Спадар Мазур растлумачыў, што «цана на пуцёўкі фармуецца з прагнозу Мінэканомікі адносна росту спажывецкіх цэнаў (15–22%), плюс мы яшчэ дадалі 10% на рэзервы».

У 2011 годзе цана пуцёвак не мянялася цягам трох кварталаў, а потым павысілася ў сярэднім на 78%.

Паводле інфармацыі Мазура, зараз у Беларусі працуюць 368 санаторна-курортных і аздараўленчых арганізацыяў на 72 тысячы месцаў. Атэставаныя 109 санаторных устаноў.

У 2011 годзе ў беларускіх санаторыях адпачылі 193,5 тысячы замежнікаў, якія атрымалі паслугі на 448 мільярдаў рублёў. 95% замежнікаў прыязджаюць з Расіі (у асноўным з Масквы і Санкт-Пецярбургу).

* svaboda.org

13 УДИВИТЕЛЬНЫХ ФАКТОВ О ПРЕЗИДЕНТАХ США ЛИНКОЛЬНЕ И КЕННЕДИ

01. Абрахам Линкольн был избран в конгресс в 1846 году.
Джон Кеннеди был избран в конгресс в 1946 году.

02. Линкольна избрали президентом в 1860-м.
Кеннеди избрали президентом в 1960-м.

03. В английском написании фамилии Lincoln и Kennedy содержат по 7 букв.

04. Обоих застрелили в голову.

05. Обоих застрелили в пятницу.

06. Секретаря Линкольна звали Кеннеди. Секретаря Кеннеди звали Линкольн.

07. Преемники Линкольна и Кеннеди носили фамилию Джонсон.

08. Эндру Джонсон, ставший президентом после Линкольна, родился в 1808. Линдон Джонсон, ставший президентом после Кеннеди, родился в 1908.

09. Джон Уилкис Бут, застреливший Линкольна, родился в 1839 году.
Ли Харви Освальд, застреливший Кеннеди, родился в 1939 году.

10. Оба имени в английском написании (John Wilkes Booth и Lee Harvey Oswald) состоят из 15 букв.

11. Линкольн был убит в театре «Кеннеди».
Кеннеди был убит в автомобиле «Линкольн».

12. Бут сбежал из театра и был схвачен на чердаке.
Освальд бежал с чердака, его арестовали в театре.

13. Незадолго до смерти Линкольн побывал в городке Монро, что в Мэриленде; у Кеннеди незадолго до смерти был роман с Мэрилин Монро.

